

Toiletset

Tussen de textielvondsten uit het Palmhoutwrak bevonden zich een aantal objecten die op een kaptafel van een zeer welgestelde dame thuishoren. Waarschijnlijk was het een complete toiletset. Het middelpunt hiervan is een prachtige tafelspiegel. De mooi gerestaureerde spiegel heeft twee deurtjes en is bekleed met zijdevelours en metaal-borduurwerk.

Verschillende onderdelen

De toiletset bevat ook een etui met daarin een kam, een met zijde beklede borstel en een lap die mogelijk ooit deel is geweest van een speldenkussen. Een speldenkussen was een onmisbaar onderdeel van zo'n set, omdat veel onderdelen van een kostuum, zoals de mouwen, los zaten. Deze werden bij het aankleden vastgespeld. Ook is er een tafelloper geïdentificeerd. In dit geval is deze rood, maar dat was niet bij alle tafellopers het geval. De naam 'toiletset' is afgeleid van de kostbare doek die op de kaptafel lag en waarop de verschillende attributen werden uitgestald. Het was meestal een witte doek van kant, die 'toilette' werd genoemd.

Metaal borduurwerk

Voor het borduurwerk op de toiletset zijn verschillende technieken gebruikt. Er zijn versierselen gemaakt met tot spiralen gewonden metaaldraden, gecombineerd met gesneden strookjes folie en geplette schijfjes die om textiel heen werden gewonden. De versieringen lijken vooral van zilver te zijn gemaakt. Sporen van goud wijzen er echter op dat het zilver deels, of misschien wel geheel, verguld was.

Bij elkaar horend

De versieringen op de verschillende onderdelen van de toiletset lijken sterk op elkaar, maar de patronen zijn niet exact hetzelfde. Toch lijkt het er zeer op dat de spullen bij elkaar horen – hoewel het ook heel gebruikelijk was om een toiletset samen te stellen uit diverse objecten van verschillende makers. Er zullen waarschijnlijk nog wel een paar voorwerpen ontbreken. Alles bij elkaar ontstaat wel een heel duidelijk beeld van een kaptafel uit de privévertrekken van een zeer welgestelde dame uit de eerste helft van de zeventiende eeuw. Aan de kaptafel zou deze dame dagelijks, uit het zicht van iedereen, door haar dienstmaagd zijn aangekleed en opgemaakt.